

**Παρέμβαση κυρίου Παναγιώτη Μπαλαμπάνη, στη συνάντηση
“ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΟΥ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ & ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ
ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ” του ΓΠΑ, της 27^{ης} Ιουνίου 2023**

Κυρίες και κύριοι, αγαπητοί συνάδελφοι και φίλοι.

Πρώτον, θα ήθελα να ευχαριστήσω το Τμήμα Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών για τη διοργάνωση αυτής της συνάντησης και για τη τιμητική πρόσκληση.

Η συνάντηση αυτή έχει σκοπό να συζητήσει τη μετονομασία και τις προοπτικές του Τμήματος Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής.

Στα πλαίσια της συζήτησης αυτής θα πρέπει να σκεφτούμε τις σημερινές και αυριανές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ελληνική και ευρωπαϊκή γεωργία και να εξετάσουμε πως τα σημερινά προγράμματα σπουδών θα βοηθήσουν το ΓΠΑ να καταστεί ένα ίδρυμα διεθνούς ακτινοβολίας στα θέματα των γεωτεχνικών και συναφών επιστημών περιβάλλοντος, γεωργίας και τροφίμων.

Βρισκόμαστε ήδη αντιμέτωποι με δύο βαθιές και διαρθρωτικές αλλαγές στις οποίες συμμετέχουμε: η κλιματική αλλαγή, αφενός, και η μαζική διάβρωση της βιοποικιλότητας, αφετέρου. Η τρέχουσα κατάσταση μας δείχνει ότι πρέπει να είμαστε καλύτερα προετοιμασμένοι για κρίσεις.

Να παραθέσω κάποια στοιχεία.

- Το 40 % του παγκόσμιου πληθυσμού πλήττεται από λειψυδρία. Το 80 % των παγκόσμιων λυμάτων απορρίπτονται ανεπεξέργαστα στο περιβάλλον. Το 90 % των καταστροφών σχετίζονται με το νερό. Γεωργία και υδατικοί πόροι είναι άρρηκτα συνδεδεμένοι.
- Οι παγκόσμιοι πληθυσμοί άγριων ειδών μειώθηκαν κατά 60 % τις τελευταίες τέσσερις δεκαετίες λόγω των ανθρώπινων δραστηριοτήτων. Και σχεδόν τα τρία τέταρτα της επιφάνειας της Γης έχουν αλλοιωθεί, συμπιέζοντας τη φύση σε μια ολοένα μικρότερη γωνία του πλανήτη.
- Η κρίση στη βιοποικιλότητα και η κρίση στον τομέα του κλίματος είναι αλληλένδετες. Η κλιματική αλλαγή επιταχύνει την καταστροφή του φυσικού κόσμου μέσω ξηρασιών, πλημμυρών και δασικών

πυρκαγιών, ενώ η απώλεια και η μη βιώσιμη χρήση της φύσης αποτελούν, με τη σειρά τους, βασικές κινητήριες δυνάμεις της κλιματικής αλλαγής.

- Μελέτες που εκπονήθηκαν από το Κοινό Κέντρο Ερευνών της ΕΕ δείχνουν ότι οι τρέχουσες πρακτικές διαχείρισης έχουν ως αποτέλεσμα περίπου το 60-70 % των εδαφών της ΕΕ να είναι ανθυγιεινά, ενώ ένα ακόμη αβέβαιο ποσοστό των εδαφών που δεν είναι υγιεινά λόγω ανεπαρκώς ποσοτικοποιημένων προβλημάτων ρύπανσης.
- Έχουμε μια παραγωγή τροφίμων που ευθύνεται για το ένα τέταρτο περίπου των παγκόσμιων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, μη βιώσιμες γεωργικές πρακτικές που προκαλούν υποβάθμιση του εδάφους, εντατική χρήση λιπασμάτων που βλάπτουν τη βιοποικιλότητα.

Τα στοιχεία αυτά καταδεικνύουν την επείγουσα ανάγκη όχι μόνο να μειωθούν οι επιπτώσεις των μεθόδων παραγωγής μας στο περιβάλλον, κυρίως στο νερό και το έδαφος, αλλά και να προσαρμοστεί η παραγωγή γεωργικών προϊόντων διατροφής στις μεταβαλλόμενες κλιματικές συνθήκες.

Στα πλαίσια αυτά ένας οικολογικός προσανατολισμός της γεωργικής πολιτικής είναι αναγκαίος και ένας μετασχηματισμός του αγροδιατροφικού συστήματος τόσο στη Ελλάδα όσο και στην Ευρώπη είναι απαραίτητος.

Κλείνοντας, να σας θυμίσω ότι η ΕΕ με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία έχει θέσει σαν στόχο να καταστεί η Ευρώπη η πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρος έως το 2050. Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία χαρτογραφεί μια νέα, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς στρατηγική ανάπτυξης για την τόνωση της οικονομίας, τη βελτίωση της υγείας και της ποιότητας ζωής των ανθρώπων και τη φροντίδα της φύσης, χωρίς να μείνει κανείς στο περιθώριο.

Η στρατηγική Farm To Fork, «από το αγρόκτημα στο πιάτο», βρίσκεται στο επίκεντρο της Πράσινης Συμφωνίας. Είναι μια νέα ολοκληρωμένη προσέγγιση του τρόπου με τον οποίο οι Ευρωπαίοι εκτιμούν τη βιωσιμότητα της γεωργίας και των τροφίμων. Είναι μια ευκαιρία για τη βελτίωση του τρόπου ζωής, της υγείας και του περιβάλλοντος. Η δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για τα τρόφιμα που θα διευκολύνει την επιλογή υγιεινού και βιώσιμου τρόπου διατροφής θα είναι προς όφελος της υγείας και της ποιότητας ζωής των καταναλωτών και θα μειώσει το κόστος για την κοινωνία όσον αφορά την υγεία. Τέλος, η

στρατηγική αυτή σκοπεύει να μειώσει το περιβαλλοντικό και κλιματικό αποτύπωμα του συστήματος τροφίμων της ΕΕ και να ενισχύσει την ανθεκτικότητά του, να προστατεύσει την επισιτιστική ασφάλεια απέναντι στην κλιματική αλλαγή και την απώλεια της βιοποικιλότητας και να είναι πρωτοπόρος σε μια παγκόσμια μετάβαση προς την ανταγωνιστική βιωσιμότητα από το αγρόκτημα έως το πιάτο.

Ελπίζω οι σκέψεις αυτές να βοηθήσουν τη συζήτηση και σας ευχαριστώ για τη προσοχή σας